

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 . . . 10 „
1/2 . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“. Na naročilu brez dopolne naročnine se ne ožiramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in na pretek!« Dr. K. Lavril.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loca Gorica.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabrček (odgov. J. Fablič) tiska in zal.

Gorica in Vrtojba.

Odkar se je vršil kmečki shod pri Jerasu v Gorici, kjer je bil goriški magistrat pred kmečko sodbo ostro obsojen, lebdijo vsem onim iz klike, ki se bojijo novih časov v Gorici, pred očmi vedno ime Vrtojba. »Quei di Vertoibā«, to je strah laške gospodujoče klike, ki se prikazuje sedaj v »Corrieru« sedaj v pogovorih v gostilnah in kavarnah in še v sanjah strahijo to gospodo »quei di Vertoibā«.

Gibanje goriških okoličanskih kmetov, ki stremi za boljšim razpečevanjem kmetijskih pridelkov potom združništva, ki sega na goriški trg ter hoče tu imeti tudi svojo besedo, gibanje, ki se oprijemlje počasi tudi kmetov laške narodnosti, spadajočih pod mestno občino, to se jim zdi kar najnevarnejše. Iz laških krogov vemo, kako razmotrivajo to gibanje, češ, sedaj je prišlo od zdajla gor. Ako v okolici započeto delo zdajame tudi mestnega laškega kmetja, bo pomenilo to jeden zadnjih udarcev gospodujoči kliki. Na slovenske kmete, kar jih spada pod mesto, se že tako več ne morejo zanašati; sedaj če jim odtegnejo še laške, bo jo za laško liberalno stranko v Gorici. Niso le kupčijski obzini, marveč še več politični, ki silijo laške liberalce na boj proti slovenskim okoličanskim kmetom. Četovodja laških liberalcev v tem boju je goriški cvetličar znani Gorjan, sin slovenskih starišev, ki so doma iz Goriške okolice. Torej sin okolice proti okolici! Janičarji so najhujše bili po kristjanih, laški sin slovenskih starišev se jim zdi najpripravnejši za boj proti slovenskim okoličanskim kmetom. Gorjan vodi boj in v uredništvo »Corriera« hodi, da pišejo tam obrambne članke proti »quei di Vertoibā«.

Na slabih nogah stoji laška gospodujoča stranka v našem mestu, odtod ujemno, da jej je skrajno izoperno nastalo kmečko gibanje iz okolice, ki dopade tudi mestnim kmetom ter se jih oprijemlje. Magistrat potom Gorjana strahuje Podturske in druge laške kmete ter jih še

drži proč od »Vrtojbencev«, toda čez Gorjanov plot je že švignila iskra združne misli tudi v laške kmete in najbrže se zgodi, da premaga združna misel kapitalistične izkoriščevalce kmetov. Pred 30 leti že se je bila osnovala združba Podturscev z Vrtojbenci (že zopet Vrtojba!) gledé odvažanja stranišč, katero združbo je bil magistrat hitro zadušil, ker ni privoščil kmetom, kar in kakor so hoteli in ker se je bal zblíževanja med njimi, ker bi to utegnilo škodovati Gorici narodnostno. Bog varuj, da bi se družili, razcepiti jih. Takrat je magistrat to lahko dosegel. Takrat je cvetelo tudi potujčevanje v Gorici. Današnji dan pa so nastali drugi časi. Zato se bo zblíževanje nadaljevalo in se doseže. Kaj pa je slabega na tem? Nič ni slabega, ampak dobro in koristno je vse. Mestni kmet mora uvideti, kako ga nad njim stoječa laška gospoda tišči k tlom, kako ga pušča v nevednosti in kako ga izkorišča. Olejte, ta zaničevanji okoličanski slovenski kmet pa se organizira, ima zadrugo, ki uspeva, ima lepe poučne kmečke shode, giba se in si pomaga, da je veselje. Bog ne daj, če bi začel tako delati tudi goriški kmet. To se mora preprečiti. Taka je deviza magistratove gospode. In Bombič ob enem trži z deželnimi produkti.

Predpreteklo neželjo je preprečil Gorjan s par Podtursci domenjeni shod na Livadi v Gorici. Kdo se bo z njim in s Podturskimi zapeljanci kregal? Pogovarjali pa so se vendar med seboj zastopniki Zadruga in laški kmetje. V »Corrieru« je bilo veselje, da se je shod »skadil«, ali to veselje je bilo neopravičeno, kajti pogovarjanje je nadomestilo shod in obrodi sadove, ki ne bodo cvetlice za Gorjana in tiste, katerih eksponent je v tem boju.

Započeto kmečko gibanje je dalekosežno, tako, da danes niti ne moremo še prav pojmiti te dalekosežnosti, čutimo pa, da pelje na pravo pot. Le naprej!

Nekaj črtic o izseljevanju.

Spisal dr. Slarac.

(Dalje.)

Iz drugih krajev slo v. dežel pa se izseljuje kmet, ker doma ni industrije, ker avstr. industrija slabo plačuje, premogokopi celo malo in je delo v njej le prehod za pot naprej. Nekaj naše zemlje je le Kras. Na slov. Stajerskem živijo poleg dobro sloječega večjega kmeta revni vinčarji, ki obdeluje mariborskim, graškim bogatim meščanom njih vinograde za majhne mezde. Ta potuje v Gorenji Stajeri v Vestfalen na severno Nemško, on je premogar. Veliko stajerskih Slovencev se pogubi v teh premogokopih, tja ostaja na Nemškem. Gradec dobiva služečih ljudi več nego polovico iz naših Slovencev. Nemščini se privadijo v par mesecih. V svoji domovini jo čuje v boji in uradi. Ali premogarji v Evropi še niso dali kaj denarja na stran. Reva. Ali vendar je po vsem Slovenskem postal oživeljen boljši. Naša veleposestva namreč niso mogla delati brez tlake in desetine s plačnimi delavci, razprodalo se jih je došli v preteklih dvasetih letih in dobil je naš kmet ta svet. Ameriški denar ga je plačeval. Dosti več manjših kmetov je na stal-o, dosti večjih kmetov iz manjših. To je dobra kapitalistične dobe, ki je razdrla tlakstvo na kmetiji. Čim prej pridejo veleposestva na kant, tem prej bo našo izseljevanje iz naših krajev. Po vsem Slovenskem se vrši ta dobrodružni proces razpandja veleposestev. Kmetijsko zemljo najima v last isti, ki jo obdeluje sam s svojo famillijo. Ni res, da bi veleposestvo in če še tako uzorno uravna no, boljše delalo, kakor manjše posestvo v rokah pametnega kmeta! — Vsa kmetijska zemlja gre kmetom, ki naj je imajo v svoji lasti toliko, kar je morejo sami obdelati, in to na tem uravna vse drugo gospodarstvo po svetu in tako, da se pravna bodisi kak

britsk delavcev s kmetije v meščanska dela, preneha gonia po profilih in se ublaži velika reva delavcev v nekaterih industrijah. Mogoče je za vse delavce dobro uravnano gospodarstvo, ako je zemlja prosta, ako ni zaprta. Zemlja vsem, kličejo reformatorji in to tudi gospodarstva, znameniti ekonom Adolf Wagner, Karl Bücher! Kmetiskemu človeku ne ugaia delo v industriji, da bi ga izvrševal izključno leto za letom. Kmetiska roka sicer lahko tke najfinije žamete, ali kmetija ima svojo veliko moč nad človekom, na zal ga kličče. To vidimo na naših izseljencih. Dosti jih ne ostaja v Sev. Ameriki, največ je takih, ki si tudi tam ne morejo opomoči, in ne privarčijo toliko, da bi se vrnili domov. Oženjeni, ki svoje žene doma puščajo, pridejo večinoma zopet dom u in so zopet pridni kmetje. Fantje se oženijo v Ameriki s slov. dekletji, katere si naročijo z doma. Ne gleda se na to, ako je dekle iz istega kraja, da je le Slovenka. Čednejše dekletje najde že meji voznjo v Ameriko drugega ženina, ki potem vrne za voznjo poslani denar. Ali enkrat pa prideta oba z otroki-amerikanci dom u in si kupita kaj sveta. Otroci nekaj časa angleški kramljajo. Dosti Slovencev si pridobiva ameriškansko državljanstvo. Majo Slovencev v Ameriki slabo živi. Kdor hoče delati, najde dobro plačano delo. Ako bi ne bilo v Ameriki zasluženega denarja, bi bile naše slov. dežele še revnejše, kakor so. Daljša odsotnost moških v Ameriki večkrat pokvarja famillijarno življenje. Otroci pridejo na svet, ko jih zakonsko rojstvo se mora razdriči, ki pa, ako se rok treh mesecev od časa vednosti rojstva zamudi, kot zakonski veliko kvara delajo med zakonskima. Večkrat pride do zanemarjenja dodirnatja žene in zakonskih otrok, posestva se v takih slučajih zadolžujejo iz Amerike in prihajajo na boben. To je temna stran izseljevanja. Temna je tudi ta, da je naš o'vovek precej priden v Ameriki, Vestfalnu. Včasih se norčujejo, domu se vrtnoši, ko si praviijo, kaj bi doma pridravili Dretnoženskih sil, ako bi bili doma

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»Po mojem mnenju se preveč hudujete nad neumnimi ljudmi. Masaniello je bil norec, a kar je bilo treba, je storil tako, da se bolj ne da. In ta-le Winkelried je bil gotovo tudi bedak ... in vendar bi bili Švicarji pač tepeni, da se ni nataknil na cesarske sulice. Je-li malo takšnih tepcev? A vendar so junaki ... Modri ljudje pa so bojazljivci ... Mesto, da bi udarili z vso silo po zapreki, pre-mišljajo: A kaj pride iz tega? Ali ne bomo poginili za-man? In potem stojijo, kakor koli ... do zadnjega diha. A bedak je hraber! Vrže se naravnost s čelom v steno, tresk! Kaj dé, če si glavo razbije? Telečje glave niso drage ... le če napravi razpoko v zid ... bodo usmiljeni ljudje tam izdolbili vrata, potem pojdejo notri ... in si pripišejo čast ... Ne, Nikolaj Matvejič, pogum je dobra stvar tudi brez uma ...«

»Vasilij, ti govoriš neumnosti«, je dejal Ježov in iztegnil roko proti njemu ...«

»To je navsezadnje res!« je pritrdil Vasilij. »To ni za moj jezik ... A vseeno nisem slep ... Saj vidim: Uma je mnogo, a mesta ni. Dočim umni razmišljajo in preudarjajo, kako bi najpametneje delali, jih gonijo bedaki v kozji rog ... To je cela stvar!

»Počakaj!« je rekel Ježov.

»Ne morem! Danes imam službo ... Saj sem se že tako zakasnil ... Jutri pridem, če smem?«

»Le pridi! Te bom že oštel!«

»Saj to je vaše delo ...«

Vasilij se je počasi iztegnil, vstal z divana, prijel rumeno, suho, malo roko Ježova v svojo veliko, črno šapo in jo stisnil.

»Zdravstvujte!«

Nato je gost pokimal z glavo še Fomi in nerodno odšel iz sobe.

»Ali si ga videl?« je vprašal Ježov Fomo in pokazal z roko proti vratom, za katerimi so se še razlegali težki koraki.

»Kakšen človek je to?«

»Mašinistov pomočnik, Vasika Krasnoščakov ... Tega si vzemi za vzgled: s petnajstimi leti se je mož začel učiti čitati in pisati, a z osemindvajsetimi je prečital — vrag znaj koliko — dobrih knjig in se gladko na rečil dveh jezikov. Zdaj pojde v inozemstvo.

»Čemu?« je vprašal Foma.

»Učit se ... pogledat, kako tam ljudje živijo ... Ti pa se tukaj kisaš — in zakaj?«

»Tisto o bedakih je dobro povedal!« je rekel Foma zamišljeno.

»Ne vem, ker nisem bedak ...«

»Dobro! Neumen človek mora delati hipoma ... Če se je navalil na kaj, je tudi podrl ...«

»Zdaj se začne! je vzkliknil Ježov. »Povej miraje kaj drugega: ali je res, da je prišel Majakinov sin domov?«

»Res ...«

»Ta-ako! ...«

»Kaj pa je?«

»Nič!«

»A do tvoje obrazu bi sodil, da mora biti nekaj ...«

»Poznam tega sina, slisal sem o njem ...«

»A jaz sem ga videl ...«

»No? Kakšen je?«

»Vrag ga poznaj! Kaj me briga?«

»Ali se zdi počen očetu?«

»Bolj debel ... bolj okrogel je ... več resnobe je v njem ... tako ... hladni je ...«

»To se pravi, da bode še hujši, nego Jaska ... No, li, brat, sedaj se varuj obel! Če ne, te bosta čisto izsesala ...«

»No, če me prav!«

»Opolela te bosta ... in berač postaneš ... Ta Taras je svojega tasta v Jekaterinburgu tako spretno obdeloval ...«

»Naj obdeluje še mene, ako me hoče. Ne besede mu nes bom rekel, razven: hvala lepa! ...«

»Ali meriš še vedno na tisto staro stvar?«

»Da ...«

»Da bi se osvobodil?«

»No, seveda ...«

»Pusti to! Čemu ti bode svoboda? Kaj hočeš početi z njo? Saj nisi sposoben za ničesar, neolikan si ... saj še polena ne boš znal razklati?! Da, ako bi se mogel jaz osvoboditi od neizogibne potrebe, jesti kruh in piti vodo!«

Ježov je skočil na noge, stopil pred Fomo in mu začel govoriti z visokim glasom, kakor bi deklamoval:

(Dalje prih.)

tako pridati kakor v Ameriki. Marsikateri pušča svoje zdravje v rudo — premogokopih, livarnah Amerike. V Ameriki se ponesreči na leto do 500 tisoč ljudi. Kakor začetkom imenovani vladni svetnik Hey piše, ponesreči izmed 400 tisoč avstr. izseljencev do 33 tisoč na leto. Zavarovani so; precejšnje zavarovalnine dobijo domači, žena, otroci, starši — ali dobre delavske moči so vendar izgubljene narodovemu gospodarstvu. Po Heyju je vrednost letne rabe delavca 5000 K. Če se vzame le 300 tisoč avst. izseljencev in se računa vrednost dela izseljenca na leto le 2000 K, odraja državnemu gospodarstvu: $300000 \times 2000 = 600$ milijonov kron. Hey računa za potovanje 200 K za eno osebo (to je malo) — torej odide državnemu gospodarstvu: $300000 \times 200 = 60$ milijonov iz drž. gospodarstva. 125 K denarja mora izseljenec v Ameriki pokazati, to je $300000 \times 125 = 37$ milijonov kron. Ako se jih 33 tisoč avstr. izseljencev v Ameriki ponesreči, odide zopet: $5000 \text{ kron} \times 33 = 165$ milijonov od dela teh ponesrečencev. Torej je vkup 872 milijonov kron škode avstr. drž. gospodarstvu. Hey računa, da prihaja iz Amerike denarja izseljencev v domovino le 300 milijonov kron. Torej bi bila škoda izseljevanje še precejšnja. Naši avstr. državljani delajo v ameriški industriji in v tamošnjem kmetijstvu konkurenco avstrijski industriji in kmetijstvu, ki je tudi kot škoda zaračunati. (Dalje prih.)

V dobri kakovosti je nizka cena

ker ona jamči večjo izdatnost — in okusnejšo jednatost. —

Znak pravih: **Franchovih**: izdelkov tovarne Henrik Franca sinovi v Zagrebu je ta-le

Tovarna znamenje.

Sokolske slavnosti v Pragi.

(Dalje.)

Odkritje spomenika Palackega.

Zletne dni, ko je bilo največ domačinov in tujcev zbranih v Pragi, je palo zagrinjalo in odkrilo velikanski množici veličastni spomenik, postavljen od hvaležnega naroda »očetu domovine«.

Le premalo so pisali slovenski časopisi o tem dogodku in Palacký nam je po večini znan le po imenu.

On je ustvaril češko zgodovino, s svojim monumentalnim delom je dal narodu slavno preteklost in upolno bodočnost. Dokazal je vrednost Husa in husitskega gibanja, v letih 48 se bojeval na čelu češkega naroda za pravice in dramil, vzdigal tlačeni narod. V njegovih stopinjah gredo najboljši sinovi češkega naroda. Zakaj se je tako boril v onih časih, ko je celo Dobrovsky obupoval nad domovino? Naj odgovori sam: »Jaz vsaj, ko bi bil če treba ciganskega rodu in že zadnji potomec, bi smatral še za svojo dolžnost, pripomoči čimbolj k temu, da bi ostal vsaj časten spomin po njem v zgodovini človeštva.« »Sem Čeh rodu slovanskega in z vsem tem nemnogim, kar imam in kar morem, sem se posvetil popolnoma in na vseke službi svojega naroda.«

Zastopstva mest, narodov, šol in vlade so se zbrala pred belim pomnikom. Tribune so bile zasedene od visokih oseb, narod je polnil ves prostor in ulice blizu pomnika. Francozi, Rusi, Poljaki, zastopstva Sokolstva, ministri in konzuli.

Visoko nad miramorno postavo Palackega stoji genij z glasniki, ki budé speči narod. Na levi spodaj tišči orjak z dvema glavama, z velikim, zakrivljenim nosom in s peruti, moža k tlom, da se ne more ganiti, pod angeljem predstavlja mladenič ubito dušo naroda. Glasniki kličejo in genij Palackega dram! Na desni dviga tlačeni mož. glavo, ustaja in hiti navzgor, kjer stoji mogočni genij. Visoka starica, odeta v duhovski plašč skuša zamažati ustaviti, umika se: kletev Bele Gore in dveh stoletij sužnosti, je zgubila moč. Velikastna alegorija, ki predstavlja celo historijo naroda! Odkril bi se, ko stojim pred tem pomnikom. Ves prostor okoli je bil sijajno okra-

šen, na govorniško tribuno je stopil prof. dr. Pinkas, ki je oddal pomnik narodu, za njim župan praški dr. Groš in zadnji poslanec dr. Karel Kramář, ki je orisal pomnik Palackega za češki narod.

Spomenik je iz marmorja, kip Palackega, ki sedi zamišljen in resen, ravnotalno, alegorične figure pa iz bronu. Ustvaril ga je prof. Sucharda. Stal je nad 500.000 kron.

Tretji dan sokolskih slavnosti.

Tudi zadnji dan se je sijajno posrečil. Neprijazno vreme je nagajalo cel dan. Občinstva zopet dolge vrste, ki so hitele od vseh strani na Letno. Kakor bi se šle poslavljati. Življenje hrupno, tribune polne, le telovadišče je samevalo. Pod nebom so se podili temni oblaki. Vse manj smeja je bilo čuti, pogovori so bili resni in oči zamišljene, kakor bi se poslavljale. Tako težko je bilo to slovo. Kakor hitro so pale prve kapljice dežja, je začnel ves velikanski okvir od dežnikov in havelokov, le vzhodna tribuna je ostala rudeča.

Prve so izvajale žene (16) elegantne vaje z obroči, okrašenimi z narodnimi barvami. Pod vodstvom svojega načelnika Hoffmanna prikorakajo navdušeno pozdravljeni Srbi (425) razdeljeni v pet čet, v štiristopih. Ob spremljanju kraljeve srske vojaške kapele izvajajo tri sestave elegantne in s krasnimi obrati.

Za Srbi nastopajo tretjič in zadnjič člani k prostim vajam. Tudi manj kot prej, 4800. Težki korak, nič prahu in solnčne svetlobe, telovadci, kakor bi se tudi oni hoteli poskoviti. Njih nastop je smel, izvedba vaj sijajna, godba tako polna in lepa. Kakor podkev je stal sredi med vrstami veliki oltar za Marathonski prizor. Kak vihar, ko so odkorakali, kako je uho prisluškovalo odmevu jeklenih korakov, kako je oko lovilo zadnje utise. Skozi ogromna vrata so izginili in ne vrnejo se več celih 5 let. Dobro smo to občutili.

Za člani ženske, kakor bi se borile za prvenstvo. Krasno so korakale, krasno so izvedle razstop. In potem proste vaje! Vsa lepota se ponavlja v bogatih oblikah pred nami, tudi one telovadijo, kot bi se poslavljale. Lahnih korakov izginja prod skozi vrata, kako se odbija bela barva naramnikov in rok od temne modrine oblek, kako se sklanjajo rudeče glavice. Tudi one izginejo. Nastopilo jih je 2700.

Za njimi Rusi. Člani z dolgimi drogovi, članice s kratkimi palicami. Telovadilo je 160 mož in 110 žen pod vodstvom Erbena. Izvajali so skupinske proste vaje od spremljanju posebne godbe.

Zadnji so prikorakali Bulgari, možje in žene, v pestrili narodnih nošah. Plesali so bulgarske narodne ples, polne ognja in južnega temperamenta. Vmes so peli in vriskali. Nastopilo jih je 25 mož in 25 žen. (Dalje prih.)

—č.

Strah pred vladnim komisarjem v Gorici.

Velik strah imajo laški gospodujoči elementi v našem mestu pred — c. kr. vladnim komisarjem; zlasti odkar je počilo v Pulju in odkar je bilo tržaško mestno gospodarstvo podvrženo ostrim kritikam.

Glasilo goriških Mazziniancev je pisalo o vladnem komisarju in v svoji modrosti prišlo do strašila: da bi vladni komisar v Gorici povišal občinske doklade!

»L'Eco« mu odgovarja tako-le:

»Posebno so proti vladnemu komisarju iz razloga, ker je vladni komisar v Tridentu povišal najemninsko davščino, in sedaj v Gradcu je povišal občinske doklade na zemljiški davek od 23 na 50 odstotkov, na hišni davek od 23 na 30, na obrtni od 40 na 45.

Pustimo Trident, kjer je erarni davek, ki tvori podlago za doklade, mnogo manjši od onega v Gorici, vsled česar se tam skupno plača mnogo manj kot pri nas, pustimo tudi Pulj, kjer je tudi sedaj vladni komisar ... ni dobro govoriti o vrvi v hiši obešenca.

Vstavimo se v Gradcu, kjer je hišni davek odmerjen kakor pri nas in kjer se je prikazal vladni komisar prav vsled povišanja doklad, ki je nastalo ne-

izogibno vsled slabe uprave skozi mnoga leta kakor pri nas.

Vladni komisar v Gradcu je zvišal občinske doklade — kakšne pa so občinske doklade v Gorici, katerih ni upeljal vladni komisar, marveč najboljši liberalni in nacionalni občinski zastop? Naj jih navedemo:

Od leta 1910. dalje so uvedene v Gorici doklade 72% na hišni in zemljiški davek, 82% pa na obrtni. Komu se torej godi bolje, ali nam s svobodno izvoljenim občinskim svetom ali meščanom v Gradcu s cesarskim komisarjem, katerega je v ostalem prikladal kar najnujnejše liberalna stranka razpuščenega občinskega sveta. Navadno aritmetično vprašanje je in vpoštevaje jednako podlago more vsakdo razumeti, da oni ki mora plačati 72 kakor v Gorici, plačuje mnogo več od onega, ki plačuje 30 kakor v Gradcu ali 23 kakor v Trstu.

V zadnjih dveh mestih je tudi uveden najemninski davek. Ali glede na velik razloček v dokladah, mora priznati vsakdo, da bi bila uvedba najemninskega davka v Gorici največji delikt, ki se ga more zadati meščanom.

Nasproti taki grožnji pa bomo vedno klicali na pomoč vladnega komisarja, uverjeni, da ta s primernimi odbitki v izdatkih ne le odstrani nevarnost uvedbe najemninskega davka, marveč da bo mogel precej še znižati obstoječe doklade, ki so bile podvojene še le v zadnjem desetletju radi upraviteljev, recimo nesposobnih.

V Italiji postavijo kraljevega komisarja za mnogo manj.

Torej če bi bila Gorica v Italiji, bi že imela kraljevega komisarja na svojem magistratu. Taka je njena uprava. Ker je pa v Avstriji, še ni cesarskega komisarja, samo strahov je polno okoli magistrata in zbegani so vsled misli, da utegne danes ali jutri potrkati na vrata goriškega magistrata c. kr. vladni komisar, ki pa bi, kakor sodi »L'Eco«, moral znižati izdatno res že neznosne občinske doklade.

Komisarja, ki bi znižal doklade, pa bi najbrže ogromni del meščanstva sprejel z odprtimi rokami!

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Volče. (Samomor vojaka.) Dne 27. t. m. se je ustrelil četovodja tukaj stanujočih »planincev« z imenom Marčun. Doma je bil s Kranjskega. Govoré, da mu je poglavo krogilo v srce zahrbtno rovanje drugih podčastnikov proti njemu in šikaniranje njegovih predstojnikov.

Iz goriške okolice.

Iz Solkana. — Kol. dr. »Solkan« je priredilo pretečeno nedeljo javno tombolo z dvema dobitkoma in sicer: činkvina K 100, tombola K 200. Činkvino je zadel Josipina Žerovec, služkinja v Gorici, Solkanska cesta št. 14, tombola pa domačin Andrej Zavrtanik, mizar. pom. Občinstva se je nabralo precej, pa menda večji del samo iz radovednosti, kajti razprodanih je bilo le malo srečk. Gmotni uspeh je bil nepovoljen tako, da je društvo z obema prireditvama komaj krilo stroške. Vzrok temu je bilo menda slabo vreme, saj se je morala radi tega tombola celo preložiti. Izid dirk dne 11. avgusta je sledeči: Pri polževi dirki je dobil I. darilo Jos. Macarol, dirkal za društvo »Solkan«, II. darilo Alojz Srebrnič, dirkal za društvo »Solkan«. Vseh dirkačev je bilo pri polževi dirki 9, koji so dirkali za razna kol. društva. Pri dirki na stojalu je bilo 11 dirkačev raznih društev, I. darilo je zaslužil Jakob Zavrtanik za društvo »Solkan«, II. darilo Jos. Macarol za dr. »Solkan«, III. darilo Ivan Rivec za dr. »Gorica«, IV. darilo Ant. Vuga za dr. »Solkan«. Pri dirki v žakljih so nastopili odrašeni dečki. Dirka je vzbudila obilo smeja med občinstvom, prvi je došel B. Gomišček ter zato dobil 1 K, drugi Al. Gomišček dobil 50 v. Oberem izreka odbor zahvalo raznim kolesarskim društvom kakor: bratskemu dr. »Gorica« in »Danica« iz Gorice, ki so nas posetili v tako

lepem številu. Dalje onim gospicam, ki so pomagale pri razprodaji kartel, ter vsem onim, ki so na katerikoli način pomagali pri prireditvi.

Družba sv. Cirila in Metoda.

V Dolenjo Branico pojdemo dne 1. septembra t. l. (t. j. v nedeljo). Torej nič ne bomo pomišljali, ampak vsi brez izjeme k prireditvi Ciril-Metodove podružnice ter bralnega in pevskega društva »Branica«, ki se vrši po sledečem vsporodu: 1. Podružnični redni letni občni zbor od 1½ do 2½ ure v gostilni g. Fr. Benko. 2. Nastop rihemberskega Sokola z naraščajem (proste vaje) od 2½ do 3 ure. 3. Ob 4 uri pričetek javne tombole z dobitkoma: činkvina: 60 kron, tombola 80 kron. Srečka stane 40 vin. (Pred tombolo in po tomboli se vrši javni ples, katerega priredi bralno in pevsko društvo »Branica« s sodelovanjem prvaške Sokolske godbe. Plesni komad 20 vin. Torej: Išče te sreča, um ti je dan, našel jo boš če nisi zaspan!

Občinske volitve v Gorici.

Volilni imeniki za dopolnilne volitve v mestni svet so postavljeni na vpogled v smislu § 37. občinskega statuta pri mestnem statistično-anagrafičnem uradu v delavnikih, izvemši popoldneve v soboto, od 8.—12. dopoldne in od 4.—6. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9.—11. dopoldne.

Reklamacije.

Reklamacije je vložiti pri magistratu tekom 8 dni od 5. septembra dalje.

Volilci!

Slovenski volilci! Prepričajte se nemudoma, če ste upisani v volilni imenik!

Čas je zadnji!

Domače vesti.

Shod na Ajševici. — V nedeljo se ima vršiti na Ajševici shod radi šolskih, cerkvenih in poštinih razmer. Gledé šole pravijo, da magistrat preinača skrb za njo ter šola ne daje potrebnih uspehov; gledé cerkve spadajo jedni v Podturen, nekaj jih spada pod Stolno cerkev, največ pod Kromberg. Poleg davkov za mesto plačujejo ti za Kromberg 35odstotno doklado. Gledé poštinih razmer so vedno jednako na slabem; sedaj imajo nabiralnico v Krombergu, pisma in časopisi, pa ležijo včasih na kakem kupu gruča. Teh nezdravih razmer se hočejo otresti. Zato bo v nedeljo shod na Ajševici in sicer ob 3. pop.

Umrl je grof Henrik Calice v starosti 81 let v vili Locatelli v Št. Petru. Rojen je bil v Gorici, študiral je gimnazijo v Gorici, na vseučiliščih je bil na Dunaju, Heidelbergu in Parizu. Služboval je v diplomatični službi; najprvo v Carigradu, potem v Liverpoolu, na Kitajskem, na Japonskem, v Siamu, Bukarešti, končno v Carigradu. Imel je razna odlikovanja. Pogreb bo v soboto jutraj.

Deželni šolski svet je imel danes v Gorici sejo. Predsedoval je namestništveni podpredsednik grof Aitens.

Odvetniški izpit je položil v Trstu prav dobrih uspehom dr. Ivan Kimovec.

Beneški Slovenec Jušič, ki je obtožen špionaže, kakor znano, se nahaja še vedno v preiskovalnem zaporu in te dni je dobi obtožnico. — Jušič je nekoč vprašal avstrijskega finančnega stražnika, zakaj imajo zelene obitke na rokavih in nekoč je prašal nekega topničarja, če se dajo avstrijski topovi razločiti.

Razprava proti »atentatorju« Ipavcu iz Ročinja se je imela vršiti, pa je odložena, ker ni mogla priti jedna priča. Razprava se bo vršila najbrže drugi teden.

Črkostavec Gerolamo Scarmignan v Gorici izgnan iz Avstrije. — Tukajšnja policija je dala strojnemu stavcu v Hilarjanski tiskarni Gerolamo Scarmignan ukaz, da mora v treh dneh zapustiti Avstrijo. Vložil je rekurz na namestništvo. Scarmignan ima 21 let, je živahen in agilen mladenič. Na dopustu je bil v Italiji.

Ko se je vrnil, je prinesel s seboj žepne rute v italijanskih barvah z napisom »Viva Tripoli italiana«. Te je razdelil med dečke, ki tvorijo »fianfaro«, med katerimi se je gibal on. — Nekaj prijatelji so šli prositi zanj na glavarstvo, naj bi ga pustili v Avstriji; komisar jim je med drugim pokazal pismo Scarmignanovo, v katerem je izpovedal, da je bil v Tridentu zaupnik policije; zato naj bi imeli obzir nanj v Gorici!

Kako so nahrulili goriske »fianculle abbandonate« v Čedadu. — Kakor smo zadnjič omenili, so napravili v nedeljo fanculli abbandonati iz Gorice izlet v Čedad. Naših Lahov v Italiji ne marajo in zlasti jim odrekajo lastvo. Iz laških krogov v Gorici smo izvedeli, da so v Čedadu grdo nahrulili »fianculle abbandonate« iz Gorice; ozmerjali so jih s »ščavi« in »todeschi«. So se že morali kaj preveč ponašati s svojim »lastvom«.

»K. k. Finanzwach-Abteilung in Ljubljana«. — Finančna oblast misli, da v naši deželi med Slovenci mora uradovati samo po nemško. Tudi tik ob meji mora vladati v delokrogu finančne oblasti sama nemščina; če ne bi se meja podrla! Na vsako tiskovino, katere se predloži finančnim uradom, se pritisne nemški pečat; in tako tudi na Livku ob meji. Tam je »Finanzwach-Abteilung« in uradnik mora pritisniti na tiskovino nemški pečat in zraven zapisati po nemško svojo opombo. — Če pošljejo na primer z Livka v Kobarid kravo, jej dajo na pot »Viehpass« (živinski potni list je napisano šele na drugem mestu) in na »Viehpassu« je nemški pečat in po nemško »Gesehen«. Brez nemščine ne sme krava z Livka v Kobarid. Zato skrbi c. kr. finančna oblast. — Kaj res še ne misli finančna oblast začet med Slovenci s slovenskim uradovanjem!

Protimilitaristični jetak v Krminu. — V Krminu se je vršil vojaški nabor. V ponedeljek je raztrosil nekdo po Krminu letake s končnim vsiklikom: Viva il socialismo! Al letamajo la bandiera della Patria! (Živio socializem! Na gnoj z zastavo domovine!)

Obstrelil se je. — Poročali smo, da se je obstrelil italijanski podanik Ruggero Gigante. Iz vojaške službe je izstopil 3. t. m. Obstrelil se je v Podgori. Rekel je, da po nesreči. Gigante je jetičen.

Napaden je bil neki 50 letni Peter Gulin iz Mirna. Napadla sta ga Jos. Pavlin iz Št. Petra in Dominik Nunin iz Chio-prisa. Oba sta pod ključem.

Zopet komet. — Za prihodnje leto nam zvezdarji zopet napovedujejo komet. Prikazala se bo Tutteschejeva repatica, ki se približa zemlji vsakih 37 let. Prvič se je pisalo o njej leta 1790.

Izpred sodnije. — 20letni Anton Lichen iz Rihemberške občine je posilil 11 in pol letno Al. Kerkoč ter dobil za to 6 mesecev težke ječe z dvema postoma.

Sokolski vestnik.

Dan Sok, naraščaja v Kobaridu. — Sokolskemu naraščaju je od sokolskih oblasti prepovedano telovaditi in javno nastopati. Vzrok temu je gotovo zelo tehten, morda se čuti gospoda zadeto s tem, ker hoče telovadna organizacija nadomestiti v vzgoji dece to, kar se v našem modernem šolstvu zanemarlja. Zato telovadi v sokolskih društvih po večini šoli odrasla deca, t. j. obrtni naraščaj. Danes ga postavi pri nastopu cela župa 80, pred tremi leti ga je imelo samo eno društvo 40 in še več. Ali je to koristno, ne vem.

Ne le člani, tudi naraščaj naj na zletih spoznava lepoto svoje domovine in se jo uči ljubiti. Tato se je vršil prvi zlet v Kobaridu.

Z jutranjim vlakom in potem z avtomobilom br. Ostan se je pripeljal iz Gorice, Komna, Rihemberga in Bilj 60 naraščaja in mnogo članov. Zjutraj so se vršile skušnje.

O pol treh so korakali Sokoli, 40 po številu in naraščaja čez 80 skozi z zastavami okrašeni trg pred Občinski dom, kjer je pozdravil Sokole župan kobarški br. Miklavčič. Zahvalil se mu je starosta Oš. S. Z. br. dr. Ingolič in tajnik S. S. Z. brat Kajzelj je prinesel pozdrave iz Ljubljane.

Po sprevedu se je vršila javna telovadba. Nastopil je naraščaj kobarškega

Sokola z vajami s palicami s prav lepim vspehom, iza njim pri otrodni telovadbi goriški (2 vrsti) s skokom čez mizo in čez kozo, kobarški (2) s skokom v daljino in višino in na bradlji, biljenski z vajami na konju brez ročajev na šir in vzdolž. Potem je izvedel naraščaj vsakega posameznega društva posebej par skupin na tleh in iz Bilj na konju, ki so splošno zelo ugajale. Pri prostih vajah je naraščaj, toda v njih temu je naraščaj možato nastopil in izvedel v dežju župne prste vaje precizno kakor še niso bile letos izvajane. Občinstvo mu je ves čas zivahno ploskalo. Za naraščajem izvaja 40 telovadcev župne proste tudi prav dobro. Vrsti kobarškega Sokola na drogu in bradlji zaslužite priznanje, predvsem ona na drogu. Župna vrsta, ki pa ni bila sestavljena iz prazkih telovalcev, je nastopila na bradlji. Kot zadnjo točko je izvajalo 15 članov 4 sestave ljubljanskih prostih vaj.

Vspreh telovadbe je bil dober. Naraščaja je nastopilo dvakrat toliko, kakor lani na župnem zletu.

Po končani telovadbi je nastopil ves naraščaj in telovadci še enkrat. Br. Podgornik pozdravi v toplih besedah naraščaj in razloži namen in cilje sokolskega dela. Navdušeno pritrdjevanje članstva in vsega zbranega občinstva je pokazalo, da so napravile njegove besede najgloblji vtis.

Zi. ahna zabava je trajala pozno v noč. Kobarškemu Sokolu je le častitati, ravnotako tudi našemu vremen naraščaju. Naprej po poti dela, naj ne bo navdušenje podobno plamenu škope slame, ki mogočno vplamti a kmalu ugasne, ampak naj gori živo in večno in z vedno večjim plamenom.

Veselica Sokola v Biljah. — Še par dni nas loči od prireditve. Kdor more in kdor hoče uživati nekoliko lepih trenutkov, naj pohiti v Bilje. Krasni veselilni prostor vabi v svojo senco, po njem že odmeva od priprav. V paviljonih bo izborna postreženo vsakemu, predvsem pa prireditev sama kliče k udeležbi. Iz mesta, iz okolice, kdor je željan razvedrila, kdor je prijatelj sokolskih nastopov, ve kje dobi vsega tega v izobilju in ne bo izostal. V nedeljo veljaj za vsakega parola: »V Bilje, na Sokolovo veselico«.

Prvega septembra v Cerkno! — Sokolska prireditev v Cerknem prične ob 3. uri pop. Vsled tega bo vozil v nedeljo avtomobil od Sv. Lucije že ob 1½ pop. Vrača se po dogovoru izletnikov. V interesu istih je, da naznanijo vsaj do srbote »Sokolu« v Cerknem svojo udeležbo, kar je potrebno radi uredbe vožnje, drugače ni mogoče vsem ustreči. Na zdar!

»Sokol« v Črnicah priredi v nedeljo dne 1. septembra svojo navadno letno veselico. Na vspeh je telovadba, proste vaje, vaje na orodju in skupine. Po telovadbi bo ples. Igrala bo deca bratska »Prvaška godba«. Z ozirom na to, da smo poslali na društvene stroške jednega telovadca v Ljubljano na petnajstdnevni poučni tečaj »Slovenske Sokolske Zveze« in si s tem malopali še precej stroškov, upamo, da poseti našo veselico vse občinstvo v okolici, kateremu je na tem, da se sokolstvo dvigne na ono višino, katero zahtevajo zlati nauki Tyrša. »Na zdar«. Odbor.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Promet na Južni železnici. — Z Dunaja poročajo, da se viša promet blaga in pasažirjev na Južni železnici. Glede blaga se zlasti viša prevoz industrijskih predmetov. Kar se tiče Trsta, odgovarja promet lanskemu istočasemu.

Petrolejske tovarne. — Med avstrijskimi in ogrskimi petrolejskimi tovarnami petroleja je izbruhnil hud konkurenčni boj, kot posledica v začetku letošnjega leta razbitega kartela. Da bi pridobile ogrske tovarne v Avstriji odjemalcev, ponujajo petrolej za nižjo ceno, kakor ga pa oddajajo avstrijske rafinerije.

Italijanski trgovinski muzej v Beogradu se v kratkem ustanovi; v muzeju bodo razstavljeni vsi vizorci iz predmetov, ki se proizvajajo v Italiji.

Gobe. — Včeraj je bilo na trgu v Gorici 70 kg gob; tržni komisar jih je zaplenil 6 kg.

Oznanilo gledé osebnega dohodninskega davka. — Z ozirom na § 217. zak. o osebn. davku se naznani, da izvečiki iz plačilnih nalogov za osebno dohodninski davek za leto 1912. cenilnega okraja »Gorica-mesto« in »Gorica-dežela« so razpostavljeni na vpogled skozi 14 dni od 28. avgusta t. l. dalje ob uradnih urah pri davčnem oddelku c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici, Kapucinska ulica št. 16, I. nadstropje, soba št. 5.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« priredi v nedeljo dne 1. septembra t. l. izlet na Opčine. — Odhod zjutraj ob 5½ uri. — Zdravo! — Odbor.

Kolesarsko društvo »Danica« nanaša gg. članom, da priredi prihodnjo nedeljo izlet na Opčine k veselici bratskega kol. dr. »Balkan«. Prvi oddelek odide zjutraj ob 7. uri s kolesi in drugi oddelek opoldne z vlakom državne železnice. Naproša se obilne udeležbe.

Politični pregled.

Vojaški manevri na Tridentskem. — Ti važni manevri so se vršili v dolinah Ledro in Giudicarie kjer so najvažne ceste iz Gorenje Italije na Tridentsko. Zadnji boji avstrijskih čet pod poveljstvom generala Kuhna in Garibaldijevih čet so se vršili prav na istem mestu, kjer so bili te dni manevri! Manevrov se je udeležilo 36 bataljonov, trije eskadroni, 14 baterij; vsega vojaštva je bilo toliko, da je doseglo skoro število dveh zborov; prisostvovalo je manevrom 156 generalov in višjih oficirjev generalnega štaba. Program operacij se je držal situacije leta 1866. Naloga je bila, kakor jo je izvršil Kuhn, odbiti napad sovražnika. Seveda se je izvršil program na drug način, ker so na razpolago sredstva moderne bojne tehnike. Kuhn je pred 46 leti imel braniti dohod na Tridentsko le skozi dve dolini, ali sedaj je stvar drugačna. Bramba Tridentskega je sedaj ogrožena z uhomom iz gornje doline Adda, ker tam ni potrebnih trdnjav. — Po končanih manevrih se je prestolonaslednik, ki jim je prisostvoval, o izidu laskavo izrazil poveljniku 14. zbora, Danklu.

Ministerski predsednik grof Stürgkh je toliko ozdravel, da prevzame v kratkem svoje uradne posle. V bodoči seji ministerskega sveta se določi definitivno program za jesensko zasedanje poslanske zbornice.

Cuvaj je bil pri cesarju v avdienci. Razglašja, da ga je cesar prijazno sprejel in pazljivo poslušal ter da ni pričakovati na Hrvaškem še nobene spremembe še dolgo časa!

Poslanec Spinčić se nahaja v Serajevu, da se informira o političnem položaju in zadržanju bosenskih strank nasproti investicijskemu programu. Spinčić je član bosenskega odseka poslanske zbornice. Za njim pojde v Bosno še dr. Čingrija.

Na Balkanu. — Radi streljanja in napadov turških čet ob meji se je Črnagora obrnila na velevlasti s prošnjo, naj delujejo na to, da ponehajo boji ob meji. — V **Bulgariji** so shodi dan na dan; na teh shodih se zavzemajo za svoje trpeče brate v Turčiji ter zahtevajo avtonomijo Makedonije. — V **Srbiji** je veliko razburjenje. V nedeljo bo v Belemgradu zopet velik shod.

O klanju v Šandžaku poročajo: Prihajajo nove vesti, ki poročajo, da so Turki v Sienici oropali skladišče orožja. Ko so umorili kajmakana in pomorili Srbe v Sienici, so vdrl v bližnja sela. V vseh mestih okrajev Novi Pazar, Priština in Sienica vlada anarhija. Šole so zaprte, ker so Turki najprej pomorili učitelje. Begunci še vedno prihajajo čez mejo in pripovedujejo, da so klanje inscenirali vojaki, da oblasti ne branijo Srbov in da je več nego dvajset organiziranih čet turškega vojaštva organiziralo in izvršilo klanje v Novem Pazarju. Isa Boletina trdi, da Arnavti niso izvršili klanja.

Srbski listi pišejo, da Srbija je mnogo let živela s Turčijo v odnošajih dobrega sosedstva. Vsako zatajevanje pa ima svoje meje. Dolžnost srbske vlade je, da z vsemi sredstvi prepreči klanje Srbov v Turčiji.

Italija. — Italijanski kralj je sankcioniral monopol za življensko zavarovanje. — Finančni minister izda 50 milijonov novih zadolžnic; to posojilo je namenjeno za železniške investicije.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razno.

Iz Libije poročajo, da so Italijani zagrali v beg veliko število Beduinov, ki so imeli znatne zgube. Bojev ni v zadnjem času, pač pa pridno rekonoscirajo z zrakoplovi kraje, kjer so Turki in Arabci. — Italijanske ladje se gibljejo okoli Jafe. — Vse velevlasti so za to, da se sklene čimprej mir. Cela Evropa zahteva konec vojne. Posebnih poročil ni.

Razne vesti.

Nemški cesar, ki je bil nekaj bolan, je baje že toliko ozdravel, da odpotuje v kratkem v Švico.

Minister za javna dela v Idriji. — Minister dr. Trnka se je v ponedeljek z avtomobilom pripeljal v Idrijo ter si ogledal idrijski rudnik. Poslanec Gangl mu je razložil želje mesta in delavcev.

Minister javnih del Trnka se je povrnil z Bleda na Dunaj. Dne 1. septembra nastopi inšpekcijsko potovanje na Češko, ki bo trajalo 11 dni.

Prvi avstrijski dreadnought »Viribus Unitis« je nastopil včeraj 30-urno trajno poskušno vožnjo. Uspeh poveljen.

»Ljudski oder« v Ljubljani. — Pred dvema letoma so otvorili klerikalci v Ljubljani »Ljudski oder«, kupili so staro strelišče in tam imeli predstave. »Ljudski oder« je stal ogromne svote, kajti preskrbljen je bil z vsem; samo oder je stal okoli 100.000 K; barok so nakupili za 14000 K, šmink za 300 K. Šlo pa ni tako, kakor so mislili in hoteli in »Ljudski oder« je propadel. Deželni odbor kranjski je priskočil Ljudskemu odru na pomoč in kupil kuhinje in drugo za 50.000 K. — Intrige klerikalcev proti deželnemu gledališču v Ljubljani so se nad njimi samimi maščevale.

Državni poslanci na evharističnem kongresu. — Potekel je rok za priglasenje udeležbe državnih poslancev na evharističnem kongresu. Priglasilo se je 90 poslancev, večinoma krščanski socijalci, slovenski, češki, poljski in italijanski klerikalci, češki agrarci in 3 člani nemškega »Nationalverbanda«.

Dalje na 4. strani.

Slovenske igralne karte

prodaja trgovina

A. Gabršček

v Trgovskem Domu

1. Primorka, 36 listkov K 1.—
2. " " 52 " " 1.50
3. Slava, 32 " " 0.80

Primorka nadomešča laške »tressette«.

Slava nadomešča piké ecc. Slovenski tarok K 2.20. (Vsaka karta tarokova ima po dve slike iz slovenskega življenja).

Karte so zdaj zares dovršeno izdelane. Ni več nikakega opravičenega razloga, da bi se jih Slovenci ne posluževali. — Dolžnost naša je, izpodriniti tuje izdelke.

Nanut & Bregant

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori šte. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrsne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

8 regnikolov izgnanih iz Pulja. — Policija v Pulji je naznanila 27. t. m. 8 regnikolov, da imajo zapustiti Avstrijo; ti so bili člani razpuščenih irredentističnih društev »Edera« in »Circolo di cultura«. Nekateri se pritožijo radi izгона na namestništvo.

V Bohinju je padala 27. t. m. gosta in debela toča, ki je napravila veliko škodo.

Črnogorski kralj pride baje te dni v kopališče Portorose, kjer se nahaja že nekaj časa črnogorski prestolonaslednik Mirko, ki pa namerava ostati tam še par tednov. Godba v Portorose igra tudi kompozicije prestolonaslednika Mirka.

Detomorilka. — Pred poroto v Novem mestu je bila klicana Jožefa Stine, dekla, ki je povila nezakonsko dete ter je pritisnila z nogo na glavo tako močno, da je dete takoj umrlo. Porotna sodnija jo je obsodila na tri leta ječe.

Ponesrečena hrvaška zrakoplovca. — V Budimpešti je hrvaški pilot Novak na Mercepovem aeroplanu iz Zagreba dosegel pri vzletu precejšnjo višino. Ko se je pozneje v vetru dvignil v zrak, mu je veter prevrnil stroj in Novak je padel. Stroj je razbit, Novak pa je ostal nepoškodovan. V Nagybanji pa je ponesrečil aviatik Prodam. Dobil je težke poškodbe, zrakoplov je razbit.

Velikanske povodnji so bile na Angleškem zadnje dni. V Norwichu je bil železniški promet ustavljen. Vse zveze so pretrgane. Škoda velika.

Samomor Slovenca v Ameriki. — Obesil se je v celici, kjer je bil zaprt radi nekega napada, Mike Frank, Slovenec, doma z Vrhnike. Iz posteljne rjuhe si je zvil vrv ter se obesil.

Glavo mu je odtrgal vlak. — Blizu Kromeriza je skočil neki 30 letni Steininger, krojač po poklicu, iz brzovlaka, ker se v kraju kamor je on hotel iti vlak ne ustavlja. Skočil je pa prišel po skoku z glavo pod kolesa železnice. Vlak mu je odtrgal glavo. Steininger zapušča ženo in 3 otroke.

Mačke v Washingtonu. — Toliko mačk imajo v Washingtonu, da je morala policija zaukazati, da se mora kolikor mogoče mačk pokončati. Zadnja dva meseca so jih ubili okoli 2500; sedaj jih ubijejo okoli 50 na dan. Neki lastnik menažerije je nabil lepake, naj mu prinesejo mačke za hrano zverinam. Toliko so mu jih prinesli, da ni vedel, kam z njimi in jih ni hotel več sprejemati.

Znoreli korporal. — V Lvovu je znorel nenadoma korporal Lukawski. Začel je streljati na vsakega, ki se mu je hotel približati. Poklicali so na pomoč ognje-gasce, ki so vodo spuščali vanj. Šest ur je trajalo, predno so ga ukrotili.

S sladoledom se je zastrupilo 60 oseb, in sicer blizu Neaplja v Italiji. Pri banketu, ki ga je priredil poštar, je bil serviran sladoled. Ko so ga gostje užili, so jih prijel krči. 60 oseb so odnesli v bolnišnico; večina jih je umrlo.

Samomor župnika. — Čepinjski župnik Hajdinjak se je zastrupil. Najprej je bil skočil v vodnjak, odkoder so ga rešili. Potem se je zastrupil. Baje se je bal, da se mu omrači duh.

Svojo sinaho je umoril 87 letni Martin Frank; doma v hiši so bili prepiri med njim in sinom in sinaho je sovražil. Ko se je nekoč čutil zapostavljenega, se je opil in sinaho na to z nožem sunil v trebuh, da je umrla. Prišel je pred poroto v Ljubljani. Porotniki so vprašanje o umoru zanikali, drugo o uboju potrdili, potrdili pa tudi vprašanje o duševni zmedenosti; radi česar je bil Frank oproščen. Prikržali pa so ga v zaporu, ker je državni pravdnik prijavil ničnostno pritožbo.

Pogreb japonskega vladarja. — Japonskega vladarja pokopljajo 16. septembra. Prepeljejo ga na dvokolesnem vozu v začasni grob. Voz bodo peljali štirje črni voli, ki so jih po starem japonskem običaju imenovali za dvorjane. Novi vladar pojde za pogrebom svojega očeta peš. Pokopan bo rajni mikado o polnoči. Udeleži se pogreba tudi cesarica.

Strupene gobe. — V Mostu je zbolelo 12 oseb, odraslih in otrok, ker so jedli gobe. V Pardubicah je zbolela cela družina Volak, ker so jedli gobe. Nevarnost je, da kateri umre.

Mali oglasi.

Najmanjša pristožina stane 60 vin. Ako je oglaš obsestvenji se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delih (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

POZOR! Proda se na prostovoljni dražbi enonadstropna hiša ob glavni cesti blizu trga v Kobaridu. Dražba bo 1. septembra t. l. Komur je mnogo ležeče bodisi za trgovino, za kar je hiša jako pripravna, ali miren kotiček, naj pride omenjenega dne k dražbi. — Tozadevne informacije daje županstvo v Kobaridu.

Išče se malo stanovanje v bližnji go-obstoječe iz kuhinje in 1 ali 2 malih sob. — Ponudbe pod šifro: »MIR« na upravnishvo »Soče«.

Lepa, zračna, meblovana soba s prostim vhodom se odda v najem v sredini mesta. — Naslov povz upravnishvo.

Dobrodoča trgovina z jedilnim blagom

v mestu se kupi z inventarjem vred ali pa se isto zamenja z drugo dobrodočo v bližini mesta.

Ponudbe na upravnishvo »Soče« pod šifro: »Trgovina«.

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič Gorica

Corso Franc Josip št. 39 ali pa na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovršne obleke od najfinešne vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzorci na razpolago.

Udlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinešnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporočila se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo ter emajliranje dvokoles na plin. **Kolesarjem v korist!** Kdor hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlirati stane K 6 -, v različnih barvah K 8 -

Batjel-u Gorica
Stolna ulica 2-4.
Prodaja tudi na obroke.
Ceniki poštnine prosti.
Velika izbira že rabljenih dvokoles in vsakovrstnih strojev.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Kaštelja v.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče približno za in drago blaga ter tkanin, preje in alij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in ševalje.

Svetinjice. — Rožni venel. — Mašne knjigice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 9 35 - 4

Na prodaj je

več vagonov

češpelj in sena

Natančneje poizvedbe pri

I. Inocente,

Postojna.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

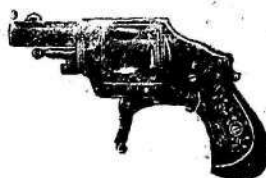
Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtevost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

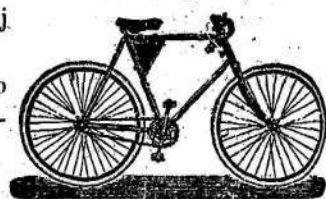
Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Kupujte samo dvokolesa „Altena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.

Šolske knjige

za vse šole, šolske potrebščine v najboljši izbiri prodaja

knjigarna A. Gabršček,

TRGOVSKI DOM,

deloma tudi v Gosposki ulici števil. 7.